

[Per Hækkerup.]

ordningen være et rent sagligt anliggende, som ikke skulle give anledning til parti-politisk konflikt. Det ville være en overordentlig fordel for arbejdet i og med forsvaret, om enighed også kunne tilvejebringes på dette vigtige område.

Den redegørelse, vi har fået i den højtærede statsministers tale, er nøgtern og realistisk, og den linje for det kommende arbejde, der er udstukket af regeringen, er positiv og opbyggende, med øget produktion og beskæftigelse som den centrale målsætning. Det siger sig selv, at socialdemokratiet kan tilsige regeringen et velvilligt og sagligt samarbejde. Vi deler regeringens ønske om, at dette samarbejde også kommer til at omfatte oppositionen så langt, som uoverstigelige principielle modsætninger ikke stiller sig hindrende.

Erik Eriksen: Denne debat skal jo finde sted på grundlag af den højtærede statsministers programerklæring for 14 dage siden. Der står som bekendt i grundloven, at statsministeren på det første møde i folketingsåret afgiver en redegørelse for rigets almindelige stilling og for de af regeringen påtænkte foranstaltninger. Ligesom regeringspartiets ordfører, det ærede medlem hr. Per Hækkerup, skal jeg indledende sige nogle ord om åbningstalens indhold.

For mig at se er der en slående lighed mellem de gamle frontaler og statsministerens redegørelse for de af regeringen påtænkte foranstaltninger; redegørelsen var nemlig på adskillige punkter en blot og bar opremsning, en emneliste, om man vil. Regeringen har måske sine gode grunde til, at det ikke kunne blive anderledes — det skal jeg komme tilbage til om lidt — men det er i hvert tilfælde givet, at en sådan opremsning ikke er det bedste grundlag for en almindelig forhandling.

Traditionen tro indledtes programerklæringen med et afsnit om vor udenrigspolitik, og således som tilfældet har været i alle årene siden krigen, giver det udtryk for en politik, der samler et stort flertal i folketinget. Den mest bemærkelsesværdige sætning i denne del af redegørelsen var, — jeg beder formanden om tilladelse til nu og senere hen at anføre nogle citater — følgende:

„Det er regeringens opfattelse, at sammenholdet mellem Atlantlandene også fremover på afgørende måde vil kunne bidrage til en bedring af de politiske forhold i verden.“

Der var sikkert mange, som, da de hørte denne sætning, følte trang til at give statsministeren en uforbeholden kompliment. Jeg forstod, at det var lykkedes for ham, hvad der var mislykkedes for alle andre, nemlig at gøre de radikale ledere forståeligt, at den politiske horisont i dag er en anden end for 50 år siden, og jeg tænkte med beskæmmelse på, at jeg for nylig havde kritiseret de samme radikale ledere for at være uden evne eller vilje til at erkende den radikale ændring, som ikke mindst i dette spørgsmål er sket i vort lands forudsætninger. Men jeg får desværre ingen lejlighed til at aflevere denne kompliment; den højtærede økonomiminister skyndte sig nemlig at forsikre offentligheden om, at det radikale syn på Danmarks deltagelse i NATO er uforandret, og hermed blev det endnu en gang bekræftet, at man skal være varsom med at tro på mirakler.

Tilbage bliver så spørgsmålet: hvorfor indeholdt redegørelsen den sætning, jeg citerede, hvis de radikale ledere ikke er enige i den? Det skal vel ikke til at være således, at radikale ministre, når de optræder i regeringen, godkender grundlaget for vor udenrigs- og forsvarspolitik, men når de er, om jeg så må sige, privatmænd, så har de en ganske anden mening. Hvis jeg ikke husker meget fejl, er det netop det radikale parti, som mest energisk har modsat sig; at en ansvarlig minister skiftevis afgav erklæringer på regeringens vegne og modsagde dem som privatmand. Jeg finder i øvrigt ikke anledning til at optage nærmere diskussion om de rent udenrigspolitiske afsnit i redegørelsen. Jeg kan ganske tilslutte mig dens bemærkninger på dette område.

I afsnittet om forsvarspolitikken har de radikale så åbenbart fået deres bidrag til programerklæringen optaget. Det er jo ikke meget i en så omfattende erklæring, men til gengæld er det et såre vigtigt afsnit. Når vi kommer til forsvarsspørgsmålet, glemmer det radikale parti sin megen tale om at bøje sig for flertallet, den tale, vi i øvrigt kender så godt på andre områder. Jeg kommer vistnok realiteten meget nær, når